

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Amnesty International
t.a.v. Maaïke Zeeuw
Postbus 1968
1000 BZ AMSTERDAM

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2908559

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 19 mei 2020

Onderwerp Gezamenlijke oproep vrijlating mensen in vreemdelingendetentie.

Geachte mevrouw Zeeuw,

Hartelijk dank voor uw brief van 5 mei jl. waarin u namens een zestal organisaties oproept om alle mensen die in vreemdelingendetentie zitten vrij te laten. Uw brief is een vervolg op een aantal brieven die ik al van deze organisaties heb gekregen en heb beantwoord. Ik zal eerst ingaan op uw vraag of er nog een grond is voor vreemdelingenbewaring en vervolgens ingaan op de omstandigheden in bewaring.

Op het moment dat de maatregelen in verband met de bestrijding van het coronavirus in maart in werking traden, heeft de Dienst Terugkeer en Vertrek voor iedere vreemdeling die op dat moment in bewaring zat bekeken of voortduring van de maatregel van bewaring nog redelijk was. Dat heeft er in de zaken van Dublinclaimanten toe geleid dat hun bewaringen zijn opgeheven, omdat overdracht binnen de geldende bewaringstermijnen niet mogelijk was. Daarnaast zijn ook andere bewaringen opgeheven. Echter, niet alle bewaringen zijn opgeheven. Dat is een bewuste keuze. Zelfs nu vinden – zij het zeer beperkt – nog steeds gedwongen vertrekken plaats.

Vreemdelingenbewaring op grond van de Terugkeerrichtlijn kan voortduren als er zicht is op verwijdering binnen een redelijke termijn. Daarbij is van belang dat de vraag wat een redelijke termijn is, moet worden gezien tegen de achtergrond van de totale duur die de vreemdelingenbewaring kan hebben. De maximale duur is in beginsel zes maanden, maar kan onder omstandigheden worden verlengd tot maximaal achttien maanden. Een tijdelijk beletsel voor de verwijdering maakt niet dat het zicht op uitzetting ontbreekt. Telkens wordt aan de hand van de individuele merites van het geval afgewogen in hoeverre oplegging of voortduring van de bewaring in redelijkheid nog gerechtvaardigd is. In deze individuele afweging wordt rekening gehouden met de huidige uitzettingsbeletsel, maar ook met het maatschappelijk belang om de bewaring te continueren. Voor vreemdelingen met zware criminele antecedenten of overlastgevers -kan er bijvoorbeeld een zwaarwegend maatschappelijk belang zijn om de bewaring op te leggen of te continueren. Daarbij wordt bewaring natuurlijk alleen toegepast als aan de eisen zoals het reëel risico op onttrekking is voldaan.

Verder zullen bewaringen van vreemdelingen die nog niet beschikken over geldige reisdocumenten in beginsel langer kunnen voortduren dan de bewaringen van vreemdelingen met geldige reisdocumenten.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Vanwege het ontbreken van reisdocumenten is in die zaken de effectuering van het vertrek nog niet aan de orde. De vreemdeling kan de voortdrijving van de bewaring natuurlijk aan de rechter voorleggen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft recent, op 29 april 2020¹, geoordeeld dat er in die casus voorsnog voldoende zicht op uitzetting bestaat ondanks de aanwezigheid van reisbeletsel. Voor een algehele beëindiging van de bewaringsmaatregelen waar u om vraagt, zie ik dan ook geen aanleiding.

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2908559

Dat brengt mij bij uw zorgen over de omstandigheden in bewaring, het geldende regime en het mogelijke risico op besmetting. U geeft allereerst aan dat u het besmettingsrisico in bewaring te hoog vindt en daarom vindt u dat bewaringen opgeheven moeten worden en dat alternatieven toegepast dienen te worden. U verwijst daarbij naar onder meer de CPT, de mensenrechtencommissie van de Raad van Europa en UNHCR. Ook geeft u aan dat de omstandigheden in detentie nu te zwaar zijn en dat de beperkingen in bewaring geen bescherming bieden tegen besmetting omdat geen afstand gehouden kan worden. U wijst er ook op dat het regime in schril contrast staat met het bestuursrechtelijk karakter van bewaring en in strijd is met mensenrechtenstandaarden en artikel 16 van de Terugkeerrichtlijn.

De beperkingen zijn juist ingevoerd om de vreemdelingen te beschermen. Alternatieven voor bewaring zijn niet aan de orde nu bij de mensen in bewaring een reëel risico op onttrekking bestaat en niet is gebleken – ook nu niet – dat zij actief willen werken aan terugkeer naar hun land van herkomst. In artikel 16, eerste lid, van de Terugkeerrichtlijn is opgenomen dat bewaring ten uitvoer dient te worden gelegd in een speciale inrichting of dat anders de afdelingen gescheiden moet zijn. De detentiecentra voldoen aan deze eis. Dat maken de huidige beperkingen i.v.m. corona niet anders.

De maatregelen die DJI heeft genomen in de detentiecentra zijn gebaseerd op de richtlijnen van het RIVM en zijn bedoeld om de mensen in bewaring zoveel als mogelijk te beschermen. De situatie buiten is niet veel anders dan in het detentiecentrum. Ook in het detentiecentrum zijn looplijnen aangebracht, zijn ontsmettingsmiddelen overal aanwezig en zijn er afstandcoaches. De veiligheid van de vreemdelingen en het personeel staat daarbij voorop. Maar ook net als in de maatschappij ondervinden de vreemdelingen meer beperkingen dan normaal. Gewoonlijk kunnen de vreemdelingen dagelijks tussen acht uur in de ochtend tot tien uur in de avond deelnemen aan diverse activiteiten. Vanwege de anderhalvemeter afstand-maatregel is dat noodgedwongen beperkt. Omdat vreemdelingen nu langer in hun verblijfsruimte zitten, zijn er alternatieve activiteiten. De vreemdelingen die met twee man een cel delen kunnen daar door middel van een tv-kanaal online deelnemen aan fitness- en spelactiviteiten. Omdat bezoek momenteel is uitgesloten, is het mogelijk gemaakt om te skypen met familie of vrienden. Daarnaast krijgen de mensen extra luchtijd in de avonduren op de binnenplaats, daar staan allerlei sporttoestellen.

¹ <https://www.raadvanstate.nl/@120985/202002203-1-v3/>

Alternatieven voor bewaring zijn niet aan de orde nu bij de mensen in bewaring een reëel risico op onttrekking bestaat en niet is gebleken – ook nu niet – dat zij actief willen werken aan terugkeer naar hun land van herkomst.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Ik begrijp uw oproep om liever geen bewaring toe te passen. Dat geldt zeker voor nieuwe inbewaringstellingen die momenteel alleen plaats vinden als iemand zich aan de grens meldt en asiel aanvraagt of wanneer het bijvoorbeeld gaat om een persoon met zware criminele antecedenten of die voor overlast heeft gezorgd. Gezinnen met kinderen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen zijn gedurende de corona-crisis niet in bewaring gesteld. Dat kan eventueel aan de orde komen als voldaan wordt aan de geldende voorwaarden voor bewaring en als er zicht is op een mogelijke vlucht.

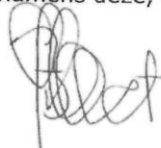
Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2908559

Vooralsnog zijn in de detentiecentra geen besmettingen geweest onder de vreemdelingen. Door contact met derden te beperken wordt dit hopelijk verder voorkomen. Vreemdelingen die nieuw binnenkomen worden tijdelijk apart gehouden en als zij geen klachten hebben worden zij op de afdeling geplaatst.

Ik vertrouw erop dat ik u met deze brief afdoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

B.J.Th. ter Heerdt
wnd. directeur migratiebeleid